

مرکز مجاز امام صادق (ع)

اصول الفقه

ذاتی بودن حجیت علم

جلسه ۲۸۸

استاد نجار زاده

ذاتی بودن حجیت علم

در مورد ذاتی بودن حجیت قطع، در جلسه قبل بحث شد؛ اما اینجا یک سوال مطرح است که: اینک حجیت قطع ذاتی است؛ آیا:

۱- منظور این است که وجوب متابعت از قطع، ذاتی قطع است؟

۲- یا طریقت قطع الی الواقع، ذاتی آن است؟

اما در واقع، تعبیر از وجوب متابعت برای قطع، خالی از مسامحه نیست و منشأ این مسامحه، ضیق در عبارات برای بیان مقصود و مقایسه قطع با ظن است.

و سر این مسامحه، واضح است؛ زیرا برای قطع، متابعت مستقله‌ای غیر از أخذ به واقعی که مقطوع به است وجود ندارد؛ چه رسد به اینکه برای این متابعت، وجوب مستقله‌ای، غیر از وجوب أخذ، وجود داشته باشد؛ چون زمانی که واقع، منکشف شد، به حکم عقل، لازم است که أخذ به واقع انجام شود و منشأ این حکم عقل، این است که قطع بنفسه طریقت الی الواقع دارد؛ پس وجوب متابعت از قطع، در واقع همان عبارت اخری طریقت ذاتی قطع به واقع است و این دو تعبیر، یکی هستند در حقیقت. لذا، بنابر توضیحاتی که گذشت، باید طریقت ذاتی قطع را توضیح دهیم که اصل بحث در حجیت قطع، همین است و مابقی مباحث، زائد است.

لذا می‌گوییم: گذشت که حقیقت قطع، انکشاف واقع است؛ نه اینکه قطع یک چیز و انکشاف واقع، چیز دیگری باشد ...